

„Nu, če nij drugače, zadovoljen sem, ako samo pet palic deržite.“

Žid si misli: „za Boga živega, kako po céni bi dobil krasnega konja! Deset palic sem uže na Žabjaku deržal, in še me nij konec, a da bi me bilo samo od petih? — Gospod,“ reče dalje, „vi ste vojak, in vojaki spoštujejo svojo besedo, zatorej smem vaše besedi terdno verovati?“

Vojak odgovori: „če ne upate mojim besedam, hočete li pismo?“

„Ljubše bi mi bilo,“ odgovori žid.

Oba gresta potem k beležniku, in ta naredi tako pismo: „če gospodar tega pisma od vojaka s terdo leskovico dobode pet palic ter je odnese mirno in zadovoljno, tedaj mu vojak svojega konja vranca takoj dá brez nobene druge plače ali odméne.“ Potem je bil podpisan kraj, dan in priče.

Ko je žid imel to pismo v rokah, poverneta se zopet v kerčmo in žid mirno leže na stol, da bi odslužil pogojeno plačilo za konja. O prvem udarci se je zderzol ter sam v sebi mislil: „ta ti je bil za profosa, ker bolje tepe nego li birič na Žabjaku.“

Po prvi palici vojak sede ter mirno čaka pri kozarci vina. „Kako si, Abrahamov sin?“ vpraša za nekoliko časa žida.

„Prosim, odštejte kar sem še dolžan, da hitreje preterpím.“

„Bodi si,“ reče vojak ter mu drugo priloži, ostrejše od prve. Potem zopet sede in pije. Pozneje mu odmeri tretjo in četerto, a vselej tako, kakor prvo.

Žid, nevoljen, ker je vojak tako obotáven, reče napósled: „ne vem, ali bi vam bil hvaležen, ker mi pogojene palice tako polagoma dajate? Udarite naglo še peto, da bode vranec vedel, čegôv je, ter da midva prideva v red!“

A vojak mu odgovori: „sin Abrahamov! pete palice bodeš dolgo čakal,“ ter leskovico verže v kot.

Žid je prosil in pretíl, a vse zastonj; vojak mu nij hotel dati pete palice. Vsi so se smijali, a žid je šel k beležniku, da bi mu pripomogel k petej palici, katero mu je vojak pismeno ugotovil. Beležnik pogleda v pismo in reče: „s tem pismom ne opravite nič. Pismo ne govori, da bi vam vojak bil prisiljen dati pet palic, ako vam jih nehče.“

Zato bajè žid še denes čaka pete palice in konja vranca.

Komur se ta dogodba pripoveduje, dajó mu v tolažbo nauk: „kogar nij sram v lakomnosti deržati pet palic, da bi konja dobil, vreden je štireh palic zastonj.“

Kmet in sodnik.

Pasel je kmet sodnikova goveda ter imel tudi svojo kravo, katera je hodila z gospodovimi govedi. Dogodi se, da se pobôde sodnikova krava s kmetovo, in kmetova krava ubode sodnikovo do smerti. Ondaj kmet berže bolje teče k sodniku: „čestiti gospod! vaša krava je umorila mojo kravo.“ — „A kedó je kriv, neumnik! Ali jo je kedó naganjal?“ — „Nihče je nij; same so se sprijele.“ — „E kaj hčeš dalje, živinčetu nij sodbe!“ — Tedaj kmet reče: „a čujete li, gospod sodnik! moja krava je umorila vašo kravo.“ — „A a! čakaj, da pogledam v zakon (postavo),“ ter poseže z roko po knjigo, a kmet ga prime za roko: „ne boste, Bog in božja vera! kadar nijste mojej kravi gledali v zakon, ne boste niti svoje!“
